

USNESENÍ

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **žalobce: Ivana N e r a d a**, IČ: 654 33 971, bytem v Liberci XV – Starý Harcov, ul. Wolkerova č. p. 864/7, PSČ 460 01, zastoupeného Mgr. Martinem Sadílkem, advokátem AK Buřič, Sadílek a partneři, se sídlem v Praze 1, ul. Štěpánská č. p. 39, PSČ 110 00, **proti žalovanému: F i n a n č n í m u ú ř a d u p r o Ú s t e c k ý k r a j**, se sídlem v Ústí nad Labem, ul. Velká Hradební č. p. 61, PSČ 400 21, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 10. 2014, č. j. 2101196/14/2515-05300-506083,**

t a k t o :

- I. Žaloba **s e o d m í t á**.
- II. Věc **s e p o s t u p u j e** k vyřízení Finančnímu úřadu pro Ústecký kraj.
- III. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se včasně podanou žalobou domáhal zrušení exekučního příkazu vydaného žalovaným Finančním úřadem pro Ústecký kraj dne 22. 10. 2014, č. j. 2101196/14/2515-05300-506083, jímž byla nařízena daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu k vymožení nedoplatku v celkové výši 837.893,27 Kč.

Žalobce se tedy předmětnou žalobou domáhal zrušení správního rozhodnutí žalovaného ve smyslu ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Před vlastním projednáním věci byl soud ovšem nejprve povinen zabývat se povahou napadeného rozhodnutí v tom směru, zda se nejedná o rozhodnutí, které je z přezkumné činnosti soudu vyloučeno. K přezkoumávání správního rozhodnutí může soud v rámci správního soudnictví totiž přistoupit jen za předpokladu, že není dána překážka, která by mu bránila věcně rozhodnout. Jinak soudu nezbyvá nic jiného

než podanou žalobu jako nepřipustnou podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. usnesením odmítnout. O tom, kdy nastává taková situace, hovoří např. ust. § 68 písm. a) s. ř. s.

V ust. § 68 písm. a) s. ř. s. je zakotveno, že žaloba je nepřipustná tehdy, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky před správním orgánem, připouští-li je zvláštní zákon, ledaže rozhodnutí správního orgánu bylo na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného.

Podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. platí, že soud návrh (žalobu) usnesením odmítne, jestliže je podle tohoto zákona nepřipustný.

Je nesporné, že exekuční příkaz je rozhodnutím ve smyslu ust. § 65 s. ř. s., jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují práva nebo povinnosti daňového subjektu a podléhá tak soudnímu přezkumu v rámci správního soudnictví. Zásadní otázkou v dané věci je, zda existuje opravný prostředek proti exekučnímu příkazu vydanému dle ust. § 178 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), v rámci daňové exekuce dle právní úpravy účinné od 1. 1. 2014.

Dle ust. § 178 odst. 4 daňového řádu ve znění do 31. 12. 2013 se exekuční příkaz doručoval dlužníkovi a dalším příjemcům tohoto rozhodnutí a bylo možné se proti němu odvolat do 15 dnů ode dne doručení. Zákonným opatřením č. 344/2013 Sb., o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva a o změně některých zákonů, došlo k novelizaci ust. § 178 odst. 4 s účinností od 1. 1. 2014. Po novelizaci ust. § 178 odst. 4 daňového řádu stanoví, že exekuční příkaz se doručuje dlužníkovi a dalším příjemcům tohoto rozhodnutí a nelze proti němu uplatnit opravné prostředky. V důvodové zprávě k předmětné novele je uvedeno následující:

„Navrhuje se změna týkající se možnosti odvolat se proti exekučnímu příkazu. Nově by již odvolání proti exekučnímu příkazu nebylo možné. Stejně tak nebude možné uplatnit jiný opravný prostředek, kterým je v souladu s § 108 návrh na povolení obnovy řízení. To ovšem neznamená, že by dlužník neměl jiný prostředek ochrany, kterým by mohl brojit proti případným nedostatkům exekučního příkazu, resp. zahájeného exekučního řízení. Tímto prostředkem je námitka podle § 159. Důvodem pro tuto změnu je zejména odstranění zatěžujícího formalismu spojeného s tím, že v dané věci musí rozhodovat nadřízený orgán, jakož i s tím, že o případném odvolání musí být v souladu s § 111 odst. 4 daňového řádu uvědoměni ostatní příjemci rozhodnutí prostřednictvím výzvy.“

Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že prostředkem ochrany proti vydanému exekučnímu příkazu je od 1. 1. 2014 námitka. Je tedy třeba posoudit, zda je možno v daném případě námitku považovat za opravný prostředek, jenž je nutno vyčerpat před podáním žaloby proti rozhodnutí správního orgánu, či zda lze rovnou správní žalobou napadnout exekuční příkaz jako prvoinstanční rozhodnutí, proti kterému není přípustný opravný prostředek.

Námitka je upravena v ust. § 159 daňového řádu. V odst. 1 citovaného ustanovení je uvedeno, že proti úkonu správce daně při placení daní, nejde-li o rozhodnutí, u kterého zákon připouští podání odvolání, může osoba zúčastněná na správě daní uplatnit námitku ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se o úkonu dozvěděla. V odst. 2 je stanoveno, že se námitka podává u správce daně, který úkon provedl. V odst. 3 je uvedeno, že správce daně námitku posoudí a rozhodne o ní. Vyhoví-li námitce v plném rozsahu, napadený úkon zruší, a vyhoví-li

námitce částečně, napadený úkon změni nebo zjedná nápravu jiným způsobem. Neuzná-li správce daně oprávněnost v námitce uplatňovaných důvodů, námitku rozhodnutím zamítne. Rozhodnutí, kterým je námitce v plném rozsahu vyhověno, se neodůvodňuje. V ustanovení odst. 4 je pak zakotveno, že námitka musí mít shodné náležitosti jako odvolání a proti rozhodnutí o námitce nelze uplatnit opravné prostředky.

Námitku je nutno chápat jako určitý tradiční opravný prostředek „sui generis“, tedy specifický řádný opravný prostředek, o kterém rozhoduje správní orgán, který úkon učinil či rozhodnutí vydal. Soud poukazuje zejména na skutečnost, že na základě úspěšných námitek lze mimo jiné stejně jako v případě odvolání napadený úkon či napadené rozhodnutí zrušit úplně či částečně. Svým charakterem tedy námitka odpovídá odvolání. Podobnost je dále umocněna skutečností, že ve vztahu k náležitostem námitek zákonodárce přímo odkázal v ust. § 159 odst. 4 daňového řádu na ust. § 112, které upravuje náležitosti odvolání. Z ust. § 159 odst. 1 daňového řádu pak jednoznačně vyplývá, že na rozdíl od chápání námitek v režimu zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, výlučně jako opravného prostředku proti úkonům správce daně, které nebyly rozhodnutím, je nutno námitek v režimu daňového řádu chápat jako opravný prostředek i proti rozhodnutím vydaným ve fázi placení daní, u kterých není připuštěno odvolání. Tato skutečnost jednoznačně vyplývá z formulace ust. § 159 odst. 1 daňového řádu, kdy jsou z režimu námitek vyňata rozhodnutí, proti kterým zákon připouští odvolání. A contrario z uvedeného vyplývá, že námitek lze uplatnit proti rozhodnutím správce daně při placení daní, u kterých odvolání připuštěno není. Takovým rozhodnutím je od 1. 1. 2014 i exekuční příkaz.

Na základě výše uvedeného dospěl soud k závěru, že v případě rozhodnutí správce daně ve fázi placení daní, proti kterým nepřipouští zákon odvolání, je nutno námitek považovat za opravný prostředek, který je nutno vyčerpat, aby následná žaloba proti rozhodnutí správního orgánu dle ust. § 65 a násl. s. ř. s. byla s přihlédnutím k ust. § 68 písm. a) s. ř. s. přípustná.

V konkrétním případě možnost námitek vyčerpana nebyla, jak výslovně uvedl k výzvě soudu žalovaný v podání ze dne 7. 1. 2015. Proto dospěl soud k závěru, že se jedná o žalobu ve smyslu ust. § 68 písm. a) s. ř. s. nepřípustnou, neboť nedošlo k vyčerpání opravných prostředků ze strany žalobce.

Dále soud podotýká, že ačkoli v ust. § 102 odst. 1 písm. f) daňového řádu uvádí jako podstatnou náležitost rozhodnutí pouze poučení o možnosti podat odvolání, je třeba v případě rozhodnutí vydávaných ve fázi placení daní, proti kterým nelze podat odvolání, uvádět v poučení i informaci o možnosti podání námitek proti takovému rozhodnutí. Tento závěr vyplývá z obecných principů správního práva, mezi které patří i povinnost správního orgánu poučit účastníka řízení o možnosti podání řádných opravných prostředků. Jak výše dovodil soud, v případě exekučního příkazu vydaného dle ust. § 178 daňového řádu ve znění účinném po 1. 1. 2014 jsou námitek svou podstatou a charakterem řádným opravným prostředkem proti tomuto rozhodnutí.

V daném případě exekuční příkaz vydaný Finančním úřadem pro Ústecký kraj dne 22. 10. 2014, č. j. 2101196/14/2515-05300-506083, poučení o možnosti podat proti němu námitek neobsahoval. Ve vztahu k opravným prostředkům bylo v poučení pouze uvedeno v souladu s ust. § 178 odst. 4 daňového řádu, že proti tomuto rozhodnutí nelze uplatnit opravné prostředky. V důsledku tohoto, dle názoru soudu neúplného, poučení podal žalobce

ve lhůtě stanovené v ust. § 72 odst. 1 s. ř. s. svou žalobu, aniž by vyčerpal možnost podání námitek proti předmětnému exekučnímu příkazu. Proto soud návrh výrokem ad I. usnesení odmítl a výrokem ad II. usnesení současně postoupil věc k vyřízení Finančnímu úřadu pro Ústecký kraj, který je dle ust. § 159 odst. 2 daňového řádu příslušný k vyřízení námitky, a to v souladu s ust. § 46 odst. 5 s. ř. s., kde je stanoveno, že podal-li navrhovatel návrh proto, že se řídil nesprávným poučením správního orgánu o tom, že proti jeho rozhodnutí není přípustný opravný prostředek, soud z tohoto důvodu tento návrh odmítne a věc postoupí k vyřízení opravného prostředku správnímu orgánu k tomu příslušnému. Byl-li návrh podán včas u soudu, platí, že opravný prostředek byl podán včas.

V důsledku odmítnutí žaloby současně soud v souladu s ust. § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. ve výroku ad III. usnesení nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

O případném vrácení soudního poplatku žalobci soud nerozhodoval, když žalobcem nebyl dosud uhrazen.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 2. února 2015

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová